

Respublika OAK jurnali

ISSN 2181-4201

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY-METODIK JURNALI

IYUL 2026, 4-SON

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
<https://etjournal.buxdpi.uz>

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

№. 4

BOSHLANG'ICH SINIF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA TABAQALASHTIRILGAN TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI

Bozorova Hamida Shukriloyevna,

Tasviriy san'at va chizmachilik fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur tezisdagi boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslarida tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalarini qo'llashning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilingan. O'quvchilarning individual xususiyatlari, qobiliyati va tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etishning metodik yondashuvlari yoritilgan. Tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimining o'quvchilarning tasviriy san'atga oid kompetensiyalari, ijodiy fikrlashi va mustaqil faoliyatini rivojlantirishdagi ahamiyati asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: tabaqalashtirilgan ta'lim, pedagogik texnologiyalar, tasviriy san'at, boshlang'ich ta'lim, kompetensiya, kreativlik, individual yondashuv.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ДИФФЕРЕНЦИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ

Бозорова Хамида Шукрилловна,

Учитель изобразительного искусства и черчения

Аннотация: В настоящих тезисах с научно-педагогической точки зрения проанализированы педагогические возможности применения технологий дифференцированного обучения на уроках изобразительного искусства в начальных классах. Освещены эффективные методические подходы к организации образовательного процесса с учётом индивидуальных особенностей, способностей и уровня подготовленности учащихся. Обоснована педагогическая значимость системы дифференцированных заданий в формировании компетенций в области изобразительного искусства, развитии творческого мышления и совершенствовании самостоятельной практической деятельности обучающихся.

Ключевые слова: дифференцированное обучение, педагогические технологии, изобразительное искусство, начальное образование, компетентностный подход, индивидуальное обучение, креативное мышление, методический подход.

PEDAGOGICAL OPPORTUNITIES OF APPLYING DIFFERENTIATED LEARNING TECHNOLOGIES IN PRIMARY SCHOOL VISUAL ARTS LESSONS

Hamida Shukrilloyevna Bozorova,

Teacher of Visual Arts and Technical Drawing

Abstract: This thesis analyzes the pedagogical opportunities of applying differentiated learning technologies in primary school Visual Arts lessons from a scientific and pedagogical perspective. Effective methodological approaches to organizing the educational process based on students' individual characteristics, abilities, and levels of preparedness are discussed. The study substantiates the pedagogical significance of a system of differentiated learning tasks in developing students' visual arts competencies, creative thinking, and independent practical activities.

Keywords: differentiated learning, pedagogical technologies, visual arts, primary education, competency-based approach, individualized instruction, creative

thinking, methodological approach.

Kirish: Mamlakatimiz ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar ta’lim jarayonini shaxsga yo’naltirilgan yondashuv asosida tashkil etish va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Boshlang’ich sinf tasviriyy san’at darslarida o’quvchilarning qobiliyati, qiziqishi va o’zlashtirish darajasi turlicha bo’lgani sababli tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalaridan foydalanish muhim pedagogik ahamiyat kasb etadi. Ushbu yondashuv har bir o’quvchining individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda ta’limni tashkil etish, ularning ijodiy faolligi, mustaqil fikrlashi hamda tasviriyy san’atga oid kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Mazkur tezisda boshlang’ich sinf tasviriyy san’at darslarida tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalarini qo’llashning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinib, ularning ta’lim sifati va o’quvchilarning badiiy-ijodiy faoliyatini rivojlantirishdagi o’rni yoritiladi.

Asosiy qism

Ta’lim tizimini modernizatsiya qilish sharoitida har bir o’quvchining individual imkoniyatlarini ro’yobga chiqarishga yo’naltirilgan pedagogik texnologiyalarni joriy etish dolzarb vazifalardan biridir. Ayniqsa, boshlang’ich sinf tasviriyy san’at darslarida o’quvchilarning qobiliyati, qiziqishi va tayyorgarlik darajasi bir xil emasligi tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalarini qo’llash zaruratini yuzaga keltiradi. Tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyasi o’quvchilarning individual ehtiyojlari va imkoniyatlarini hisobga olgan holda ta’lim mazmuni, metodlari hamda topshiriqlarini moslashtirishga asoslanadi. Mazkur yondashuv har bir o’quvchining o’zlashtirish sur’ati va ijodiy salohiyatini inobatga olgan holda o’quv faoliyatini tashkil etishga xizmat qiladi.

Tasviriyy san’at darslarida tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalarini qo’llash reproduktiv, produktiv va kreativ darajalardagi topshiriqlar tizimi orqali amalga oshiriladi. Reproaktiv darajadagi topshiriqlar boshlang’ich tasviriyy ko’nikmalarni shakllantirishga, produktiv darajadagi topshiriqlar bilimlarni amaliy faoliyatda qo’llashga, kreativ darajadagi topshiriqlar esa o’quvchilarning mustaqil ijodiy tafakkuri va badiiy-estetik didini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bunda rangli kartochkalar, interfaol metodlar, AKT vositalari va muammoli vaziyatlarga asoslangan topshiriqlardan foydalanish dars samaradorligini oshiradi.

Tadqiqot obyekti: Tadqiqot obyekti sifatida umumiy o’rta ta’lim maktablarining boshlang’ich sinflarida tasviriyy san’at fanini o’qitish jarayoni hamda ushbu jarayonda tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalarini qo’llashning pedagogik imkoniyatlari belgilandi.

Qo’llanilgan metodlar: Tadqiqotda pedagogik kuzatish, ilmiy-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, umumlashtirish, modellashirish hamda tabaqalashtirilgan topshiriqlarni amaliyotga joriy etish metodlaridan foydalanildi. Shuningdek, reproduktiv, produktiv va kreativ darajadagi topshiriqlar tizimi asosida darslarni tashkil etish usullari qo’llanildi.

Olingan natijalar va ularning tahlili: Tadqiqot natijalari tabaqalashtirilgan ta’lim texnologiyalaridan foydalanish boshlang’ich sinf o’quvchilarning tasviriyy san’atga bo’lgan qiziqishini oshirish, individual qobiliyatlarini rivojlantirish va ijodiy faolligini kuchaytirishga xizmat qilishini ko’rsatdi. Darajalashtirilgan topshiriqlar o’quvchilarning bilim, ko’nikma va kompetensiyalarini bosqichma-bosqich rivojlantirishga imkon yaratdi. Tahlillar shuni ko’rsatdiki, mazkur texnologiya dars samaradorligini oshiradi, o’quvchilarning mustaqil va ijodiy fikrlashini rivojlantiradi hamda o’qituvchiga ta’lim jarayonini individual yondashuv

asosida samarali tashkil etish imkonini beradi.

Ilmiy yangiligi: Tadqiqotning ilmiy yangiligi boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslari uchun tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalariga asoslangan reproduktiv, produktiv va kreativ darajadagi topshiriqlar tizimining pedagogik imkoniyatlari ilmiy asoslanganligida namoyon bo'ladi. Shuningdek, o'quvchilarning individual rivojlanish xususiyatlarini hisobga olgan holda tasviriy kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan metodik yondashuv takomillashtirildi.

Istiqbol va takliflar: Kelgusida tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalarini raqamli ta'lim resurslari va sun'iy intellekt elementlari bilan integratsiyalash, boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslari uchun elektron metodik majmualar hamda darajalashtirilgan topshiriqlar bankini yaratish maqsadga muvofiq. Shuningdek, pedagoglarning tabaqalashtirilgan ta'limni amaliyotga samarali tatbiq etish bo'yicha metodik tayyorgarligini oshirishga qaratilgan o'quv-uslubiy tavsiyalar ishlab chiqish tavsiya etiladi. Tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalarining muhim pedagogik imkoniyatlaridan biri shundaki, ular har bir o'quvchining individual rivojlanish trayektoriyasini ta'minlaydi. Natijada o'quvchilarning tasviriy san'atga qiziqishi ortadi, darsdagi faolligi kuchayadi, kompozitsion fikrlash, ranglar uyg'unligini his etish va mustaqil ijod qilish ko'nikmalari izchil rivojlanadi. Shu bilan birga, o'qituvchi uchun ta'lim jarayonini samarali boshqarish va o'quvchilar bilimini xolis baholash imkoniyati kengayadi.

Xulosa: Boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslarida tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalarini qo'llash o'quvchilarning individual imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish, tasviriy san'atga oid kompetensiyalarini rivojlantirish hamda ta'lim sifatini oshirishning muhim omili hisoblanadi. Mazkur yondashuv o'quvchilarning ijodiy faolligi, estetik didi va mustaqil fikrlashini rivojlantirish bilan birga, darslarning samaradorligini ham oshiradi. Shuning uchun tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyalarini boshlang'ich ta'lim amaliyotiga keng joriy etish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

Komenskiy Ya.A. *Buyuk didaktika*. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.

Boymetov B.B. *Tasviriy san'atni o'qitish metodikasi*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.

Abdirasilov S.A. *Tasviriy san'atni o'qitish nazariyasi va metodikasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2022.

Tomlinson C.A. *How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms*. – Alexandria, VA: ASCD, 2017.

O'zbekiston Respublikasi. *"Ta'lim to'g'risida"gi Qonun*. – Toshkent, 2020.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA , PSIXOLOGIYA VA METODIKA	
SPORT YO'NALISHIDAGI QO'SHIMCHA TA'LIM ORQALI O'QUVCHILARNING BO'SH VAQTINI MAZMUNLI TASHKIL ETISHNING NAZARIY-PEDAGOGIK ASOSLARI Ibragimov Sanjar Saidjonovich	4
SUN'IY INTELLEKTDAN TA'LIM JARAYONIDA FOYDALANISHNING ETIK VA HUQUQIY JIHATLARI Umedjanova Malika Lukmanovna	8
AYOLLAR REGBISI: SHAKLLANISH TARIXI, ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA IJTIMOY-PEDAGOGIK AHAMIYATI Ibragimov Manuchexr Baxtiyorovich	12
BOSHLANG'ICH SINF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA TABAQALASHTIRILGAN TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI Bozorova Hamida Shukriloyevna	15
O'ZBEK XALQ CHOLG'U ASBOBLARINING PAYDO BO'LISH TARIXI VA ULARNING MAKTAB DASTURIDAGI O'RNI Ibodov O'ktam Rasulovich	18
CHIM USTIDA XOKKEY MASHG'ULOTLARI JARAYONIDA TALABALARINING TEXNIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI Ismoilov Husniddin	21
TABAQALASHTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA TASVIRIY SAN'ATGA OID KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH METODIKASI Bozorova Hamida Shukriloyevna	28
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DARSDAN TASHQARI TARBIYAVIY FAOLIYATIDA MA'NAVIY-AXLOQIY FAZILATLARNI SHAKLLANTIRISH Jabborova Fotima Nutfullojon qizi	34
MAGISTRATURA TALABALARINING TADQIQOT KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUVNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI Jamshid Tagaymurodovich Parmanov	41
O'QUV JARAYONIDA TALABALARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI Aminov Akmal Shavkatovich	48
STEAM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA AXBOROT BILAN ISHLASH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA Usmonova Zulfiya Ilxomovna	52
SHARQ MUTAFAKKIRLARINING IQTISODIY QARASHLARI VA ULARNING PEDAGOGIK MOHIYATI Ruziyeva Gulinoz Fatilloevna	59
REFLEKSIV YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILAR O'QUV-BILUV FAOLIYATINI FAOLLASHTIRISH	65

Bozorov Vahobiddin Nuriddinovich	
---	--

O'QUVCHILARDA MILLIY ONG VA MILLIY TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISHDA MUSIQIY TADBIRLARNING O'RNI VA AHAMIYATI Karimov Olimxo'ja Islomovich	79
ESTRADA QO'SHIQCHILIGI RIVOJIDA VOKAL FANINING ROLI Karimov Olimxo'ja Islomovich	83
FILOLOGIYA FANLARI	
USAGE CHARACTERISTICS OF NEW NOUN LEXEMES IN MODERN UZBEK NEWSPAPER AND ONLINE MEDIA LANGUAGE Saidova Khurshida Fakhridin qizi	87
TALABALARNING YOZMA NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA TARJIMA STRATEGIYALARINI QO'LLASH Norboyeva Shahnoza Jo'rabek qizi	93
ANTONIMLAR VA ULARNING LINGVOPOETIK VAZIFALARI ABDURAHMON JOMIY VA ALISHER NAVOIY ASARLARIDA Tavakkal Choriyev	99
METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' CREATIVE THINKING THROUGH THE INTEGRATIVE TEACHING OF BRITISH CHILDREN'S LITERATURE Kodirova Zarina Bakhodirovna	117

ANIQ VA TABIIY FANLAR	
BIOLOGIYA O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA MAKTAB O'QUV-TAJRIBA UCHASTKASI FAOLIYATINI LOYIHALASHTIRISH VA TALABALARNING KASBIY FAOLLIGINI OSHIRISH Usmonova Mubashira Suvonovna	121
TIBBIY TA'LIM JARAYONIDA DIVERGENT TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI Bekchanova Soliha Davlatnazarovna	129
INTERAKTIV MULTIMEDIA VOSITALARIDAN FOYDALANISH ORQALI OLIY TA'LIMDA KOGNITIV FAOLLIKNI OSHIRISH METODLARINING KONSEPTUAL VA GNOSEOLOGIK TAHLILI Asadova Sitora Sadullayevna	136
RAQAMLI TA'LIM MUHITINING DIDAKTIK IMKONIYATLARI VA UNI TEXNIK YO'NALISHDAGI KASBIY TA'LIMDA QO'LLASHNING PEDAGOGIK ASOSLARI Savriyev Shamshod Shuxrat o'g'li	141
REFLEKSIV YONDASHUV ASOSIDA "ODAM VA HAYVONLAR FIZIOLOGIYASI" FANINI O'QITISHNING METODIK TIZIMI Odilova Mahfuza Ochilovna	151

QAYDLAR UCHUN

QAYDLAR UCHUN

**TA'LIM
TRANSFORMATSIYASI
ILMIY – METODIK
JURNAL**
№. 4

BOSH MUHARRIR

Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, p.f.d. (DSc), professor MA'MUROV BAHODIR

BAXSHULLAYEVICH

Muharrir:
Texnik muharrir:
Sahifalovchi:
Dizayner:

A. Kalandarov
G. Samiyeva
Z. Elmurotova
M. Arslonov

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original – maketdan bosishga ruxsat etildi: 01.07.2024.
Bichimi: 60/84 ¹/16 «Palatino Linotype» garn. Ofset bosma usulida. Ofset bosma qog'ozi. Bosma tabog'i
6,75 Adadi 50. Buyurtma № 124. Bahosi kelishilgan holda.

«Sharq-Buxoro» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahar O'zbekiston Mustaqilligi ko'chasi, 70/2 uy.
Tel: 0(365) 222-46-46

